

Richtlijnen voor het Milieueffectrapport

Proefboring naar aardgas in de kustzone van
de concessie Middelle

913-37

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
HOOFDPUNTEN VAN DE RICHTLIJNEN.....	1
INLEIDING.....	2
1 PROBLEEMSTELLING, DOEL EN BESLUITVORMING.....	3
1.1 PROBLEEMSTELLING.....	3
1.2 DOEL	3
1.3 BESLUITVORMING	4
2 VOorgenomen Activiteit en Alternatieven.....	5
2.1 Algemeen	5
2.2 Alternatieven	6
3 Bestaande Milieutoestand en Autonome Ontwikkeling	10
4 Gevolgen voor het Milieu	12
5 Vergelijking van Alternatieven	14
6 Leemten in Informatie	15
7 Evaluatieprogramma	15
8 Vorm en Presentatie	16
9 Samenvatting van het MER	16
BIJLAGE.....	17

HOOFDPUNTEN VAN DE RICHTLIJNEN

Clyde Petroleum Exploratie B.V. heeft het voornemen een proefboring naar aardgas te verrichten in de Noordzeekustzone in de concessie Middellie ter hoogte van de gemeente Castricum.

De locatie is gelegen in zogenoemd "gevoelig gebied", zoals aangeduid in het Structuurschema Groene Ruimte, zodat een milieu-effectrapport (MER) dient te worden opgesteld.

Bij het opstellen van dit MER dient als algemene opzet gehanteerd te worden de beantwoording van de vragen *Waar, Wanneer en Hoe* met betrekking tot deze proefboring.

In het bijzonder dient aandacht te worden besteed aan de volgende zaken:

- de boorspoeling en het boorgruis (cuttings): de keuze voor de boorvloeistoffen, de hoeveelheden boorvloeistof, de chemische samenstelling van de te gebruiken boorvloeistoffen en de wijze van afvoer van zowel de boorspoeling als het boorgruis, dan wel stort en alle daaruit voortvloeiende milieueffecten;
- het optreden van geluidseffecten: welke geluidseffecten zijn er te verwachten in de verschillende stadia van de uitvoering van de proefboring, zowel overdag als 's nachts;
- de veiligheidsrisico's: er dient een inschatting gemaakt te worden van alle veiligheidsrisico's, waaronder met name de kans op en de eventuele milieueffecten van een blow-out;
- de recreatie: wat zijn de gevolgen van deze proefboring voor de recreatie.

Bij de verschillende aspecten dient aangegeven te worden welke periode (welk jaargetijde) de minst ongunstige is, zodat de minste milieueffecten plaats vinden.

Deze aandachtspunten dienen te worden afgezet tegen de algemene vraag of, en zo ja welke, wezenlijke waarden hierdoor worden aangetast.

INLEIDING

Clyde Petroleum Exploratie B.V. heeft het voornemen om een proefboring naar aardgas uit te voeren in de Noordzeekustzone, ter hoogte van Castricum, in de concessie Middellie.

De Minister van Economische Zaken dient hiertoe goedkeuring te verlenen.

Op basis van het Besluit Milieueffectrapportage is voor het doen van een proefboring in een zogenoemd "gevoelig gebied" het opstellen van een milieueffectrapport verplicht. De Noordzeekustzone is zo'n "gevoelig gebied" op grond van het gestelde in het Structuurschema Groene Ruimte.

Daarnaast zal er voor deze proefboring nog andere besluitvorming plaatsvinden welke in het milieueffectrapport (MER) nader moet worden beschreven en toegelicht.

De m.e.r.-procedure is aangevangen met de kennisgeving van de startnotitie in de Staatscourant van 19 november 1997 en in de regionale en lokale pers. Op 11 december 1997 is een informatie-avond belegd in het gemeentehuis van Castricum.

Op 19 januari 1998 heeft de Commissie voor de milieueffectrapportage advies uitgebracht over het op te stellen milieueffectrapport (MER). Dit advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie onder voorzitterschap van mw. drs. L. Van Rijn-Vellekoop. Bij het opstellen van haar advies heeft de Commissie rekening gehouden met de schriftelijk ingediende adviezen, commentaren en opmerkingen.

Op basis van dit richtlijnen-advies en de schriftelijk ingediende adviezen, commentaren en opmerkingen zijn de "Richtlijnen voor het milieueffectrapport Proefboring naar aardgas in de kustzone van de concessie Middellie" vastgesteld.

Het doel van de Richtlijnen is om aan te geven welke informatie het MER moet bevatten om het mogelijk te maken het milieubelang volwaardig in de besluitvorming mee te kunnen laten wegen.

De Bijlage geeft een overzicht van de instanties welke een inspraakreactie of advies hebben ingezonden.

1 PROBLEEMSTELLING, DOEL EN BESLUITVORMING

Artikel 7.10, lid 1, onder a van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van hetgeen met de voorgenomen activiteit wordt beoogd."*

Artikel 7.10, lid 1, onder c van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een aanduiding van de besluiten bij de voorbereiding waarvan het milieu-effectrapport wordt gemaakt, en een overzicht van de eerder genomen besluiten van bestuursorganen, die betrekking hebben op de voorgenomen activiteit en de beschreven alternatieven."*

1.1 PROBLEEMSTELLING

In de probleemstelling moet worden beschreven, uit het oogpunt van de initiatiefnemer, op welke (bestaande en/of toekomstige) vragen de voorgenomen proefboring een antwoord moet geven. Hierbij past een vooruitblik naar de winningsfase, mocht de proefboring succesvol zijn.

In het MER moet voorts globaal aangegeven worden hoe de exploratie en eventuele exploitatie van deze mogelijke aardgasvoorkomens in de concessie Middellie een bijdrage kan leveren aan de aardgasvoorziening in Nederland. Met ander woorden: wat is de rol van deze potentiële aardgasvoorkomens in het zogeheten 'kleine-velden-beleid'?

1.2 DOEL

Uit de probleemstelling moet een concrete en duidelijke omschrijving van het doel (of de doelen) worden afgeleid. Daarbij moeten ook de doelen ten aanzien van milieubescherming en -verbetering worden aangegeven. Doelen moeten zodanig worden beschreven, dat ze kunnen dienen voor de afbakening van te beschrijven alternatieven.

Met het oog op het volwaardig meewegen van het milieubelang in de besluitvorming moet aangegeven worden welke ruimte de gestelde doelen laten voor het ontwikkelen van alternatieven die gunstig zijn voor het milieu.

Het MER moet het doel van de exploratieboring beschrijven, waarbij voorzover mogelijk inzicht wordt gegeven in de technische eigenschappen van de beide gasreservoirs op grond waarvan later tot exploitatie zou kunnen worden overgegaan.

1.3 BESLUITVORMING

Er dient te worden aangegeven welke randvoorwaarden en uitgangspunten (ruimtelijke beperkingen, grenswaarden emissies e.d.) gelden bij dit voornemen. Hierbij kan worden verwezen naar de beleidsnota's, (ontwerp-)plannen en wetten, waarin deze zijn of worden vastgelegd. Aangegeven moet worden of er in (de omgeving van) het exploratiegebied gebieden liggen, die op grond van milieuaspecten een speciale status in het beleid hebben of krijgen en wat voor gevolgen dat heeft voor de activiteit.

In het bijzonder dient aandacht te worden besteed aan de eisen die het Structuurschema Groene Ruimte (SGR) stelt aan de besluitvorming (zie verder paragraaf 2.1).

De consequenties van de relevante besluitvorming voor de ontwikkeling van mogelijke alternatieven moeten eveneens worden aangegeven.

Tevens moet beschreven worden welke maatstaven voor de afweging van alternatieven (bijvoorbeeld grens- en streefwaarden) aan het milieubeleid worden ontleend.

Het MER dient aan te geven dat het is opgesteld voor de goedkeuring door de Minister van Economische Zaken van een plan tot het uitvoeren van (een) proefboring(en).

Tevens kan worden beschreven volgens welke procedure en welk tijdpad dit geschiedt en welke adviesorganen en instanties daarbij formeel en informeel zijn betrokken. Tot slot moeten de besluiten worden aangegeven die in een later stadium nog moeten worden genomen om de voorgenomen activiteit te realiseren.

Expliciet zal moeten worden duidelijk gemaakt wat de betrokkenheid en verantwoordelijkheid is van andere ministeries, dan wel van andere overheden.

Tevens moet het internationaal rechtelijk kader helder worden weergegeven. Welke internationale verdragen of andere internationale afspraken zijn op deze situatie van toepassing (OsParverdrag, Europese richtlijnen, Noordzee-afspraken et cetera).

2 VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

Artikel 7.10, lid 1, onder b van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van de voorgenomen activiteit en van de wijze waarop zij zal worden uitgevoerd, alsmede van de alternatieven daarvoor, die redelijkerwijs in beschouwing dienen te worden genomen."*

Artikel 7.10, lid 3 van de Wm:

"Tot de ingevolge het eerste lid, onder b, te beschrijven alternatieven behoort in ieder geval het alternatief waarbij de nadelige gevolgen voor het milieu worden voorkomen, dan wel, voor zover dat niet mogelijk is, deze met gebruikmaking van de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu, zoveel mogelijk worden beperkt."

2.1 ALGEMEEN

De voorgenomen activiteit en de alternatieven moeten worden beschreven voor zover deze gevolgen hebben voor het milieu. Het is zinvol om deze beschrijving te baseren op deelactiviteiten zoals genoemd op p.12 van de Startnotitie, namelijk: aan- en afvoer, uitvoeren boring etcetera. Daarbij dient eveneens een globale doorkijk gegeven te worden met betrekking tot neven- en vervolgactiviteiten, met name voor wat betreft de eventuele gaswinning. Ook bij het zoeken naar alternatieven kan het zinvol zijn uit te gaan van een analyse van de voorgenomen activiteit in deelactiviteiten.

Verder verdient het aanbeveling om onderscheid te maken tussen activiteiten die plaatsvinden in de realisatiefase (inrichting/aanleg), de gebruiksfase (gebruik en beheer) en tijdens of na de beëindiging (voor zover van toepassing).

Preventieve, mitigerende en compenserende maatregelen

Bij elk alternatief moet worden aangegeven welke preventieve, mitigerende en compenserende maatregelen worden getroffen (bijvoorbeeld met betrekking tot de aard van het transport en het transport van goederen, afval en personen).

Om bij verstoring de onderlinge vergelijking in alternatieven inzichtelijk te maken dienen verstoringsafstanden te worden gegeven voor geluid, beweging en de cumulatie daarvan.

Aanbevolen wordt om, in analogie met soortgelijke MER's, de verstoringswaarde voor fauna op 60 dB(A) te stellen voor zowel kortstondige als meer langdurige geluiden.

De afweging van alternatieven kan gebeuren op basis van de opzet "Waar, Wanneer en Hoe" vindt de proefboring plaats.

Omdat de activiteit plaatsvindt en effecten heeft in één of meerdere gevoelige gebieden zoals aangeduid in het Structuurschema Groene Ruimte, gelden de beschermingsformules van het SGR.

Dit houdt in dat het MER zal moeten beschrijven of de in het MER genoemde alternatieven, ook na het treffen van mitigerende maatregelen, wezenlijke waarden in deze gebieden aantasten. Hetgeen neerslaat in de vraag of er sprake zal zijn van een blijvend netto verlies van natuurwaarden.

Als er wezenlijke waarden worden aangetast, moet worden aangegeven:

1. of er een zwaarwegend maatschappelijk belang is voor realiseren van de activiteit in of nabij de gevoelige gebieden;
2. of er alternatieve locaties mogelijk zijn waarbij geen wezenlijke waarden worden aangetast. Indien dat het geval is zullen deze locatiealternatieven moeten worden uitgewerkt op hetzelfde detailniveau als de overige alternatieven;
3. welke fysieke compenserende maatregelen bij de alternatieven genomen kunnen worden, indien ook na het treffen van mitigerende maatregelen wezenlijke waarden worden aangetast.

2.2 ALTERNATIEVEN

De keuze van de alternatieven moet worden gemotiveerd evenals de selectie van het voorkeurs-alternatief.

In het MER zijn vooral de milieuargumenten voor deze keuze van belang.

Voor onderlinge vergelijking moeten de milieueffecten van de alternatieven volgens dezelfde methode en met hetzelfde detailniveau worden beschreven.

Beschrijving van het meest milieuvriendelijke alternatief is verplicht.

De weergave van de alternatieven kan het beste plaatsvinden door de structuur van "Waar, Wanneer en Hoe" te blijven volgen.

In de startnotitie wordt geconcludeerd dat een locatie recht boven het ondergrondse doel (target) het meest-gewenste locatie-alternatief is. Om ecologische reden zou deze locatie echter ongewenst kunnen zijn.

In het MER dient daarom het maximale gebied ('zoekgebied') rondom het doel (target) te worden aangegeven, waarbinnen alternatieve locaties kunnen liggen van waaruit het doel van de proefboring technisch ook gerealiseerd kan worden (al of niet met dubbel boortraject). Zo'n alternatieve locatie hoeft niet noodzakelijkerwijze op het land of in het Q8-blok te liggen.

2.2.1 NUL-ALTERNATIEF

Aangevoerd dient te worden of er sprake is van een reëel nulalternatief.

Wanneer het doel niet gerealiseerd kan worden zonder de activiteit uit te voeren, is er geen sprake van een reëel nulalternatief. Wanneer er geen sprake is van een reëel nulalternatief kan worden volstaan met het beschrijven van de huidige milieusituatie, inclusief autonome ontwikkeling.

Milieugevolgen van alternatieven moeten concreet worden gemaakt door vergelijking met deze referentie.

2.2.2 TECHNISCHE UITVOERINGSALTERNATIEVEN

Algemeen

De voorgenomen exploratieboring bestaat uit de volgende activiteiten:

- het toegankelijk en geschikt maken van de boorlocatie (indien van toepassing);
- aan- en afvoer van boorplatform, materialen en personeel;
- het uitvoeren van de boring
- het uitvoeren van een productietest;
- het verlaten van de boorput.

Voor deze activiteiten zijn uitvoerings- en locatiealternatieven mogelijk. Deze dienen te worden beschreven voor zover zij gevolgen hebben voor het milieu.

Het betreft de thema's: verstoring/verontreiniging, ecologische functies en waarden, landschap en veiligheid.

Tevens dient hier een doorkijk gegeven te worden naar de eventuele exploitatiefase.

Beschrijving uitvoeringsalternatieven:

Boorconfiguratie

Beschrijf de installatie die men beoogt te plaatsen op de geselecteerde locatie.

Geef aan of reële, eventueel milieuvriendelijker, alternatieven mogelijk zijn, zoals slimhole drilling, beschrijf deze en vergelijk deze met de gekozen conventionele boortechniek.

Geschikt en toegankelijk maken van de boorplaats

Zijn bijzondere werkzaamheden nodig, zoals anti-erosievoorzieningen? Worden er speciale maatregelen getroffen om bodemerosie rond de poten van het eiland te voorkomen?

Welk oppervlak betreft het dan en wat wordt er gedaan aan mogelijke mitigerende maatregelen of aan het uiteindelijk herstellen van de oude situatie?

Aan- en afvoer van boorplatform, materialen en personeel

- Hoe en via welke route wordt het platform aan- en afgevoerd op zee?
- Hoe wordt het platform geïnstalleerd in verband met bodemverstoring?
- Hoe, met welke frequentie (i.c. de intensiteit) en via welke routes vindt transport van materialen en personeel plaats?

Uitvoering van de boring

Beschrijf het boorprogramma met daarin in ieder geval het verbuizingsschema en het boorspoelingsprogramma (worden er vloeistoffen op oliebasis gebruikt?). Bij welke afwijkingen van de geologische omstandigheden en bij welke formatiedrukken wordt eventueel van dit programma afgeweken en op welke wijze zal dat gebeuren?

Welke afvalstoffen en emissies komen vrij, met name door het gebruik van hulpstoffen zoals boorvloeistoffen en bij de productietest?

Hoe worden afvalstoffen zoals boorgruis opgevangen, opgeslagen en eventueel afgevoerd? Hierbij dient te worden ingegaan op de alternatieven afvoeren en ter plekke storten van het boorgruis (alleen top hole?).

Het eventueel uitvoeren van een productietest

Hoe wordt een productietest uitgevoerd?

Welke behandelingen van het vrijkomende gas zijn nodig?

In welke perioden is de fakkelinstallatie in bedrijf?

Zijn er alternatieven voor het zichtbaar affakkelen?

Geef de technische redenen voor de gekozen testduur en de vereiste omvang van de gasstroom.

Het verlaten van de boorput

Welke werkzaamheden zijn nodig voor het definitief verlaten van de boorput?

Welke maatregelen worden getroffen voor het herstel van de boorlocatie?

Mitigerende maatregelen voor verstoring, landschap en veiligheid

Beschrijf emissies, voorgenomen mitigerende maatregelen en alternatieven daarvoor.

Er dient een risicoanalyse gemaakt te worden, waarin onder andere aandacht geschonken wordt aan de kans op en de eventuele milieueffecten van een blow out. Op basis van de uitkomsten van de risicoanalyse dienen criteria ontwikkeld te worden ter toetsing van de alternatieven.

2.2.3 MEEST MILIEUVRIENDELIJKE ALTERNATIEF

Het meest milieuvriendelijke alternatief (MMA) moet:

- realistisch zijn, dat wil zeggen het moet voldoen aan de doelstellingen van de initiatiefnemer, alsmede binnen zijn of haar competentie liggen;
- uitgaan van de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming en/of verbetering van het milieu.

Bij het ontwikkelen van het MMA dient zo mogelijk een 'actieve' aanpak gevolgd te worden. Hiermee wordt bedoeld, dat toepassing van de best bestaande mogelijkheden voor milieubescherming en -verbetering bij de ontwikkeling van dit alternatief als uitgangspunt wordt genomen. Dit kan worden uitgelegd als de toepassing van de best uitvoerbare technieken en het ALARA-principe (dit laatste houdt in dat gestreefd moet worden naar milieueffecten "as low as reasonably achievable").

Indien er echter argumenten zijn op grond waarvan deze aanpak niet mogelijk is, kan ook gekozen worden voor de 'passieve' aanpak, waarbij na analyse van de milieueffecten van alternatieven of varianten het alternatief met de minst nadelige milieueffecten tot MMA wordt benoemd.

Wanneer het MMA niet de voorkeur geniet, dient dit duidelijk op basis van feitelijke argumentatie naar voren gebracht te worden.

Het MMA voor een exploratieboring bestaat uit een combinatie van de meest milieuvriendelijke locatie met het meest milieuvriendelijke tijdstip en de meest milieuvriendelijke wijze van uitvoering van de boring.

Het MMA is gericht op het zoveel mogelijk voorkomen van nadelige milieugevolgen, dan wel het behalen van een maximale milieuwinst. In het bijzonder moet bij het MMA aandacht geschonken worden aan de volgende twee zaken:

- Indien bij de keuze van het MMA tevens de exploitatie-wijze een rol kan spelen, dient het MER tenminste globaal inzicht te geven in de verwachte (milieuhygiënische) gevolgen van exploitatie;
- Welke compenserende maatregelen worden getroffen voor milieugevolgen die men niet (volledig) kan mitigeren?

Artikel 7.10, lid 1, onder d van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van de bestaande toestand van het milieu, voor zover de voorgenomen activiteit of de beschreven alternatieven daarvoor gevolgen kunnen hebben, alsmede van de te verwachten ontwikkeling van dat milieu, indien de activiteit noch de alternatieven worden ondernomen."*

De bestaande toestand van het milieu in het studiegebied, inclusief de autonome ontwikkeling hiervan, moet worden beschreven als referentie voor de te verwachten milieueffecten. Daarbij wordt onder de autonome ontwikkeling verstaan: de toekomstige ontwikkeling van het milieu, zonder dat de voorgenomen activiteit of een van de alternatieven wordt gerealiseerd. Bij deze beschrijving moet het MER uitgaan van ontwikkelingen van de huidige activiteiten in het studiegebied en van reeds genomen besluiten over nieuwe activiteiten.

Geluid

De bestaande toestand van het geluidsmilieu dient gebaseerd te zijn op het referentieniveau van het omgevingsgeluid (zie definitie in art. 1 van het Besluit grenswaarden binnen geluidszones rond industrieterreinen, d.d. 24 juli 1982) op het strand en in de duingebieden. Hierbij dienen deze metingen tenminste eenmalig te zijn uitgevoerd bij westelijke wind (<8m/s).

Landschap

Met betrekking tot de bestaande toestand 'landschap' dient de inventarisatie over de huidige toestand gericht te zijn op de gegevens die van belang zijn voor:

- zichtbaarheid: actuele gegevens over het meteorologische zicht gedurende het jaar, zichtbelemmerende elementen en reliëf;
- zichthinder: actuele gegevens over de locatie van aantallen mensen (recreanten, bewoners) gedurende het jaar;

Het gebruik van beeldsimulatie, zoals foto's van de bestaande situatie, bijvoorbeeld vanaf het strand op verschillende afstanden van het hefeiland, wordt hierbij ten zeerste aangeraden.

Ecologie, waaronder water en bodem

Tevens moeten op kaart de dieptelijnen (per 5m) worden weergegeven, de ligging van eventueel qua bodemsamenstelling te onderscheiden zones, de waterkwaliteit ter plaatse van de boring, de ligging van waardevolle en kwetsbare natuurgebieden zoals duinreservaten en delen van de kustzone welke rijk aan bodemfauna (bijvoorbeeld

schelpdierbanken) en vogels zijn, eventuele belangrijke visgebieden voor de kust- en garnaalvisserij, en de aanwezigheid van leidingen en kabels.

Daarbij dient aangegeven te worden wat het onderscheid is per seizoen, bijvoorbeeld met betrekking tot vogels.

Het studiegebied moet op kaart worden aangegeven en omvat de boorlocatie en haar omgeving, voor zover daar effecten van de voorgenomen activiteit kunnen gaan optreden. Per milieuaspect (bodem & water, geluid, ecologie, landschap en overige functies) kan de omvang van het studiegebied verschillen.

4 GEVOLGEN VOOR HET MILIEU

Artikel 7.10, lid 1, onder e van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van de gevolgen voor het milieu, die de voorgenomen activiteit, onderscheidenlijk de alternatieven kunnen hebben, alsmede een motivering van de wijze waarop deze gevolgen zijn bepaald en beschreven."*

Bij de beschrijving van de milieugevolgen dienen de volgende algemene richtlijnen in acht te worden genomen:

- bij de beschrijving van de gevolgen voor het milieu moet, waar nodig, de ernst worden bepaald in termen van aard, omvang, reikwijdte, mitigeerbaarheid en compenseerbaarheid;
- per milieugevolg moet worden beschreven of het omkeerbaar is;
- naast negatieve effecten moet ook aan positieve effecten aandacht worden besteed;
- per milieugevolg en van de milieugevolgen gezamenlijk zal aangegeven moeten worden in hoeverre aantasting van wezenlijke waarden en kenmerken optreedt.

De beschrijving van de milieugevolgen dient te gebeuren uitgaande van vier milieuthema's: verstoring/verontreiniging, ecologische functies en waarden, landschap en veiligheid. Voor het milieuthema verstoring - voor zover relevant - moet worden nagegaan wat dit betekent met betrekking tot: bodem, water, geluid, trillingen, licht en verplaatsing.

In het bijzonder moet hierbij aan de volgende zaken aandacht worden geschonken:

- behalve directe effecten moeten ook, globaal, afgeleide effecten worden beschreven zo als die op recreatie & toerisme;
- bij onzekerheden over het wel of niet optreden van effecten moet een betrouwbaarheidsanalyse worden uitgevoerd of een 'worst case scenario' worden gebruikt;
- onzekerheden en onnauwkeurigheden in de voorspellingsmethoden en in gebruikte gegevens moeten worden vermeld;
- de manier waarop milieugevolgen zijn bepaald dient inzichtelijk en controleerbaar te zijn door het opnemen van basisgegevens in bijlagen of expliciete verwijzing naar geraadpleegd achtergrondmateriaal;
- vooral moet aandacht besteed worden aan die effecten die per alternatief verschillen of die welke de gestelde normen overschrijden;
- bij de beschrijving dienen de gevolgen van de aanlegfase en de gebruiksfase te worden betrokken;
- minder gangbare voorspellingsmethoden moeten worden gemotiveerd;
- de samenhang tussen vooral de volgende milieugevolgen moet worden beschreven.

Geluid

Voor (lucht)geluid dienen in het MER de bronsterkten van de potentiële stoorbronnen gegeven te worden. Per bedrijfssituatie dient de afstand van de geluidcontour tot het platform te worden berekend. Ook dient per bedrijfssituatie aangegeven te worden hoe lang deze duurt. Indien hierbij onderscheid bestaat tussen dag, avond en nacht dienen deze etmaalperioden afzonderlijk beschouwd te worden. De mitigerende maatregelen dienen omschreven te worden wat betreft type en te verwachten reductie per installatie.

Alle berekeningen dienen uitgevoerd te worden met inachtneming van de richtlijnen zoals opgenomen in de "Handleiding meten en rekenen industrielawaai", rapport ICG-reeks nr. IL-HR-13-01, d.d. maart 1981.

Daar het in de onderhavige situatie verstoring voor mens en dier betreft dienen correcties in de berekeningen voor gemiddelde meteo-omstandigheden (C_m) achterwege te blijven.

De gevolgen van onderwatergeluid kunnen het best beschreven worden aan de hand van literatuurgegevens omtrent te verwachten verstoringsafstanden.

Het MER dient een aparte beschouwing te geven over de verstoringgevolgen van de helikopter en het affakkelen. Hierbij dient de manifestatieduur beschouwd te worden.

Bij de beschouwing van mitigerende maatregelen dient voor de helikopter de aanvliegroute en het helikoptertype een criterium te zijn.

Bij het affakkelen zal dag-nacht een criterium zijn, evenals voorzieningen ter reductie van geluid en zichtbaarheid.

Landschap

Voor wat betreft de effecten op het 'landschap' dient de voorspelling van effecten zich te richten op:

- het bepalen van de zichtbaarheid van het hefeiland, vanaf het vasteland, inclusief het weergeven van visuele schaduwgebieden;
- het bepalen van de zichthinder van het hefeiland voor bewoners en recreanten gedurende het jaar (wat zijn de kenmerkende seizoenverschillen?), speciale aandacht is nodig voor de effecten op de recreatie;
- het vervaardigen van fotomontages vanaf land op verschillende afstanden en voor verschillende locaties van het hefeiland.

Ecologie, waaronder water en bodem

Wat zijn de effecten op aanwezige (trek)vogels, met name met betrekking tot foeragerende vogels. Wat zijn de gevolgen voor het macrobenthos, zijnde het belangrijkste voedsel van deze vogels?

Wat zijn de gevolgen voor de waterkwaliteit? Wat zijn de gevolgen van het eventueel lozen van boorgruis en boorspoeling? Zijn er Spisulabanken aanwezig? Zo ja, waar liggen deze precies en wat kunnen de gevolgen zijn van deze boring op de Spisulabanken?

5 VERGELIJKING VAN ALTERNATIEVEN

Artikel 7.10, lid 1, onder f van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een vergelijking van de ingevolge onderdeel d beschreven te verwachten ontwikkeling van het milieu met de beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit, alsmede met de beschreven gevolgen voor het milieu van elk der in beschouwing genomen alternatieven."*

De milieueffecten van de voorgenomen activiteit en de alternatieven moeten onderling en met de referentie(s) worden vergeleken. Doel van de vergelijking is inzicht te geven in de mate waarin, dan wel de essentiële punten waarop, de positieve en negatieve effecten van de voorgenomen activiteit en de alternatieven verschillen. Vergelijking moet bij voorkeur op grond van kwantitatieve informatie plaatsvinden.

Bij de vergelijking moeten de doelstellingen en de grens- en streefwaarden van het milieubeleid worden betrokken.

Voor luchtgeluid dienen geluidsniveaus in strand- en duingebied per alternatief beschouwd te worden in relatie tot het referentieniveau van het omgevingsgeluid (bestaande toestand van het milieu). Het referentieniveau van het omgevingsgeluid geldt daarbij als toetsingscriterium.

Verzocht wordt om een indicatie te geven van de kosten van de verschillende alternatieven.

De keuze voor het uitvoeringsalternatief en de voorkeursperiode dient zorgvuldig te worden gemotiveerd. Aandachtspunten hierbij zijn:

- een nauwkeurige weergave van de criteria die bij de vergelijking een rol spelen. Indien de criteria gewogen worden, dient te worden aangegeven waarop de keuze van de gewichten is gebaseerd (wiens deskundigheid en wiens voorkeuren zijn gebruikt);
- aangeven van de mate waarin de alternatieven voldoen aan normen, streefwaarden en andere beleidsbesluiten;
- aangeven van de mate waarin de alternatieven voldoen aan de doelstellingen van de initiatiefnemer;
- aangeven hoe cumulatieve effecten bij de vergelijking van alternatieven een rol hebben gespeeld. Hierbij kan gedacht worden aan cumulatie met effecten van boring in relatie tot andere activiteiten in ditzelfde gebied zoals recreatie, scheepvaart en visserij.

6 LEEMTEN IN INFORMATIE

Artikel 7.10, lid 1, onder g van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een overzicht van de leemten in de onder d en e bedoelde beschrijvingen [d.w.z. van de bestaande milieutoestand en autonome ontwikkeling daarvan, resp. van de milieueffecten] ten gevolge van het ontbreken van de benodigde gegevens."*

Het MER moet aangeven over welke milieuaspecten geen informatie kan worden opgenomen vanwege gebrek aan gegevens. Deze inventarisatie moet worden toegespitst op die milieuaspecten, die (vermoedelijk) in verdere besluitvorming een belangrijke rol spelen. Op die manier kan worden beoordeeld, wat de consequenties moeten zijn van het gebrek aan milieuinformatie.

Beschreven moet worden:

- welke onzekerheden zijn blijven bestaan en wat hiervan de reden is;
- in hoeverre op korte termijn zou kunnen worden voorzien in de leemten in informatie;
- hoe ernstig leemten en onzekerheden zijn voor het te nemen besluit;
- de consequenties die leemten en onzekerheden hebben voor het besluit.

7 EVALUATIEPROGRAMMA

Artikel 7.39 van de Wm:

"Het bevoegd gezag dat een besluit heeft genomen, bij de voorbereiding waarvan een milieu-effectrapport is gemaakt, onderzoekt de gevolgen van de betrokken activiteit voor het milieu, wanneer zij wordt ondernomen of nadat zij is ondernomen."

De initiatiefnemer Clyde Petroleum Exploratie BV dient in het MER reeds een aanzet te geven tot een programma voor een evaluatieonderzoek om de voorspelde effecten met de daadwerkelijk optredende effecten te kunnen vergelijken en zo nodig aanvullende mitigerende maatregelen te treffen.

8 VORM EN PRESENTATIE

Bijzondere aandacht verdient de presentatie van de vergelijkende beoordeling van de alternatieven. De onderlinge vergelijking dient bij voorkeur te worden gepresenteerd met behulp van tabellen, figuren en kaarten. In deze presentatie dient de initiatiefnemer:

- het MER zo beknopt mogelijk te houden, onder andere door achtergrondgegevens (die conclusies, voorspellingen en keuzen onderbouwen) niet in de hoofdtekst zelf te vermelden, maar in een bijlage op te nemen;
- een verklarende woordenlijst, een lijst van gebruikte afkortingen en een literatuurlijst bij het MER op te nemen;
- bij gebruik van kaarten recent kaartmateriaal te gebruiken, topografische namen goed leesbaar weer te geven en een duidelijke legenda erbij te voegen.
- achtergrondgegevens (die conclusies, voorspellingen en keuzes onderbouwen) niet in de hoofdtekst zelf te vermelden, maar in een bijlage op te nemen;
- indien bij de opstelling van het MER is afgeweken van de richtlijnen, dit duidelijk en gemotiveerd aan te geven.

9 SAMENVATTING VAN HET MER

Artikel 7.10, lid 1, onder h van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een samenvatting die aan een algemeen publiek voldoende inzicht geeft voor de beoordeling van het milieu-effectrapport en van de daarin beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en van de beschreven alternatieven."*

De samenvatting is het deel van het MER dat vooral wordt gelezen door besluitvormers en insprekers en het verdient daarom bijzondere aandacht. Het moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER. Daarbij moeten de belangrijkste zaken zijn weergegeven, zoals:

- de hoofdpunten voor de besluitvorming;
- de voorgenomen activiteit en de alternatieven;
- de belangrijkste effecten voor het milieu bij het uitvoeren van de voorgenomen activiteit en de alternatieven;
- de vergelijking van de alternatieven en de argumenten voor de selectie van het MMA en het voorkeursalternatief;
- belangrijke leemten in kennis.

BIJLAGE

INSTANTIES WELKE EEN INSPRAAKREACTIE OF ADVIES HEBBEN UITGEBRACHT

1. Koninklijke Nederlandse Toeristenbond ANWB, te Den Haag
2. Rijksdienst voor Oudheidkundig Bodemonderzoek afdeling Archeologie onder water, te Alphen aan de Rijn.
3. Burgemeester en Wethouders van de gemeente Egmond.
4. Burgemeester en Wethouders van de gemeente Castricum.
5. Castricumse Reddingsbrigade "De Strandloperrs".

